

AKTI KOJE DONOSE TIJELA STVORENA MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA

ODLUKA br. 1/2016 VIJEĆA ZA PRIDRUŽIVANJE EU-LIBANON

od 11. studenog 2016.

o Prioritetima partnerstva EU-Libanon [2016/2368]

VIJEĆE ZA PRIDRUŽIVANJE EU-LIBANON,

uzimajući u obzir Euro-mediteranski sporazum o pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Libanonske Republike, s druge strane,

budući da:

- (1) Euro-mediteranski sporazum o pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Libanonske Republike, s druge strane („Sporazum”), potpisan je 17. lipnja 2002. i stupio je na snagu 1. travnja 2006.
- (2) Člankom 76. Sporazuma Vijeću za pridruživanje daje se ovlast za donošenje odluka u svrhu ostvarenja ciljeva Sporazuma u slučajevima predviđenima u Sporazumu i ovlast za davanje preporuka.
- (3) U članku 86. Sporazuma navodi se da stranke trebaju poduzeti bilo koje opće ili posebne mjere potrebne za ispunjenje njihovih obveza iz Sporazuma i trebaju se pobrinuti za ostvarenje ciljeva iz Sporazuma.
- (4) Drugi Akcijski plan EU-Libanon koji je dogovoren 2013. s ciljem poticanja suradnje u područjima utvrđenima u Sporazumu, završio je 2015. i nije bio produljen.
- (5) U okviru preispitivanja europske politike susjedstva u 2016. predložena je nova faza suradnje s partnerima, kojom se omogućuje veći osjećaj odgovornosti na obje strane.
- (6) EU i Libanon dogovorili su se o tome da učvrste svoje partnerstvo postizanjem dogovora o nizu prioriteta za razdoblje 2016.–2020. s ciljem podupiranja i jačanja otpornosti i stabilnosti Libanona, uz istodobno nastojanje da se suoče s utjecajem dugotrajnog sukoba u Siriji.
- (7) Stranke Sporazuma postigle su dogovor o tekstu Prioriteta partnerstva EU-Libanon, uključujući Pakt, kojim će se poduprijeti provedba Sporazuma, usmjeravajući se na suradnju u odnosu na skup zajednički utvrđenih obostranih interesa koji će dobiti prioritet,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Vijeće za pridruživanje preporučuje da stranke provedu Prioritete partnerstva EU-Libanon, uključujući Pakt, koji su navedeni u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. studenog 2016.

Za Vijeće za pridruživanje EU-Libanon

Predsjednica

F. MOGHERINI

PRILOG

PRIORITETI PARTNERSTVA EU-A I LIBANONA I PAKT

PRIORITETI PARTNERSTVA EU-A I LIBANONA

Obnovljeno partnerstvo EU-a i Libanona (2016. – 2020.)**Određivanje Prioriteta partnerstva EU-a i Libanona**

Libanon je preuzeo vodeću ulogu u raspravama i savjetovanjima o preispitivanju Europske susjedske politike (ESP). Arapski dokument o stajalištima koji je predstavljen na konferenciji o preispitivanju ESP-a u Beirutu uvelike je doprinio procesu savjetovanja koji je prethodio reviziji ESP-a. Ukupno gledajući, prioriteti se temelje na libanonskom angažmanu u preispitivanju ESP-a te postavljaju okvir za političko djelovanje i za kratkoročne i srednjoročne intervencije koje proizlaze iz prioriteta koje je odredila libanonska vlada. Osim toga, kao partneri, Libanon i EU suočeni su danas, više nego ikada, s neposrednim izazovima povezanim s dugotrajnim krizama. Zbog tih je izazova potrebno da se u prethodno navedenom okviru u obzir uzmu izvanredne okolnosti u regiji te njihov utjecaj na Libanon.

EU i Libanon svoje partnerstvo smatraju utjelovljenjem zajedničkih vrijednosti te priznanjem obostranih interesa. Ljudska prava i temeljne slobode, kako su upisani u relevantno međunarodno, regionalno i nacionalno pravo, zajedničke su vrijednosti. Poštovanje demokratskih načela i temeljnih ljudskih prava bitan je element odnosa EU-a i Libanona. Zajednički cilj stvaranja zajedničkog prostora mira, blagostanja i stabilnosti podrazumijeva zajedničko djelovanje, što uključuje suodgovornost, diferencijaciju i pojačano partnerstvo usmjereno na očuvanje Libanona kao primjera umjerenosti za čitavu regiju te podrazumijeva uzimanje u obzir ključne uloge libanonskog aktivnog privatnog sektora i dinamičnog civilnog društva.

Uz rješavanje najhitnijih problema, među kojima su migracije i terorizam, Libanon i EU i dalje će raditi na ostvarenju glavnih ciljeva svojega dugoročnog partnerstva, koji uključuju uspostavljanje održive stabilnosti u Libanonu i regiji, pri čemu će EU aktivno surađivati s libanonskim tijelima i održavati dijalog sa svim političkim strankama, održavajući gospodarski rast uz pomoć jakih državnih institucija i revitalizacije libanonskog gospodarstva te iskorištavanjem potencijala libanonskog privatnog sektora i civilnog društva. U okviru svakog od prioritetnih područja dogovorenih u nastavku pojedini izazovi zahtijevaju neodgodivo djelovanje, dok je kod ostalih koraka u provedbi potrebna odgovarajuća priprema za njihovu uspješnu srednjoročnu provedbu.

Vijeće za pridruživanje EU-a i Libanona podupire to obnovljeno partnerstvo kao uzor za nov, prilagođen bilateralni angažman u koji je uključen poboljšani politički dijalog. Neposredno razdoblje nakon zasjedanja Vijeća za pridruživanje ključno je u provedbi prihvaćenih obveza u djelo, za što je potrebno da obje strane rade na djelotvornoj provedbi Prioriteta partnerstva i pripadajućeg Pakta. Pri preispitivanju Prioriteta partnerstva na sredini provedbenog razdoblja ti će prioriteti biti po potrebi ponovo prilagođeni. U konačnici, uspjeh tog obnovljenog partnerstva mjerit će se s obzirom na to koliko pridonosi potrebama Libanona i EU-a. Prioriteti i obveze koji su navedeni u ovom dokumentu i u njegovu prilogu nisu konačni te je EU spreman omogućiti Libanonu sudjelovanje i u drugim inicijativama EU-a koje se odnose na prioritetne treće zemlje u regiji.

Sveobuhvatan pristup za suočavanje s humanitarnom krizom

Od 2011. Libanon je suočen s iznimnim opterećenjem koje je nastalo masovnim priljevom Sirijaca izbjeglih iz Sirije na područje Libanona. Procjenjuje se da se danas na području Libanona nalazi oko 1,5 milijuna Sirijaca i oko 0,5 milijuna Palestinaca, što Libanon čini zemljom s najvećim brojem raseljenih i izbjeglih osoba na svojem području u odnosu na broj stanovnika zemlje i po kvadratnom kilometru. Nedavna migracijska kriza u EU-u u prvi je plan stavila političke, gospodarske i socijalne izazove koje je uzrokovala. Libanon je površinom 440 puta, a stanovništvom 120 puta manji od EU-a, no apsolutan broj primljenih izbjeglica u posljednjim je godinama sličan.

Libanon i EU smatraju da je jedino dugoročno održivo rješenje za problem sirijskih izbjeglica i raseljenih osoba u Libanonu njihov siguran povratak u matičnu državu čim za to nastanu uvjeti. Zadovoljavanje potreba izbjeglica i raseljenih osoba unutar i izvan Sirije te zajednica domaćina hitan je prioritet za cijelu međunarodnu zajednicu, koja bi trebala pojačati napore za rješavanje tog problema. Obje će strane pritom imati na umu potrebu stvaranja uvjeta za siguran povratak sirijskih izbjeglica i raseljenih osoba, također i u prijelaznom razdoblju, u skladu sa svim normama međunarodnog humanitarnog prava i uzimajući u obzir interese zemalja domaćina.

U skladu s navedenim, Libanon i EU postići će konkretne koristi od zajedničke obveze jačanja političkog dijaloga te će surađivati na procjenjivanju i promicanju postojanja takvih uvjeta na bilateralnoj razini i u odgovarajućim međunarodnim forumima, gdje će EU i njegove države članice upućivati na posebnu situaciju u Libanonu i na potrebu uzimanja libanonskih bitnih interesa u obzir, te izraziti ozbiljnu zabrinutost zbog problema koje Libanon ima zbog pružanja utočišta za više od milijun izbjeglica prema podacima UNHCR-a i utjecaja koji takva situacija ima na zajednice domaćine te na sigurnost i stabilnost Libanona i šire regije.

U tom kontekstu, a uzimajući u obzir dugotrajnost izbjegličke krize, libanonska vlada uvela je nov pristup upravljanju trenutačnim i privremenim boravkom Sirijaca raseljenih iz Sirije na područje Libanona s ciljem ublažavanja pritiska masovnog priljeva Sirijaca na zemlju i njezine stanovnike i to na način koji neće biti suprotan interesu zemlje i libanonskih građana ni interesu izbjeglica. Ta nova vizija, predstavljena u libanonskoj izjavi o namjerama na konferenciji u Londonu u veljači 2016., zajedno s međunarodnom potporom u pogledu primjerenog financiranja i provedbenih alata, mogla bi znatno poboljšati postojeću situaciju. Libanonska će vlada olakšati dostupnost međunarodnih financijskih sredstava i provedbenih alata za različita područja djelovanja, a posebno za ona usmjerena na nacionalno gospodarstvo, infrastrukturu i inicijative kojima se otvaraju radna mjesta, uz potrebne administrativne i regulatorne mjere u skladu s libanonskim zakonima i propisima.

EU i Libanon svoje djelovanje usmjeravaju na intervencije s velikim učinkom, što uključuje sve oblike financijske pomoći, bespovratna sredstva i zajmove, s ciljem olakšavanja drastičnih posljedica sirijske krize na financijsko stanje u Libanonu (¹), na zajednice domaćine te na gospodarstvo, infrastrukturu i okoliš zemlje. Poboljšanje gospodarskih prilika za izbjeglice i raseljene osobe iz Sirije mora se provoditi u okviru šireg konteksta poboljšanja gospodarske otpornosti zemlje u cijelosti, i to stranim i lokalnim ulaganjima u projekte kojima se otvaraju radna mjesta, u infrastrukturu i u lokalni gospodarski razvoj. Takve će intervencije pomoći i u stvaranju ozračja u kojem bi se troškovi zaduživanja države mogli znatno smanjiti.

Prioritetima partnerstva nastojat će se promicati zajednički interesi i poboljšana suradnja. Oni su međusobno povezani i međusobno se podupiru. Također će osigurati i strateški okvir za koordiniranje političkih i sigurnosnih napora te napora u pogledu suradnje tijekom sljedeće četiri godine (2016. – 2020.). Ti prioriteti i ciljevi, kako su opisani u nastavku, temelje se na postojećim vladinim planovima i strategijama. Ujedno će biti i temelj za osiguravanje potpore viziji Vlade. Prioritetima partnerstva nastoji se promicati rodnu ravnopravnost, među ostalim i aktivnostima kojima se poboljšava sudjelovanje žena u političkim forumima i forumima u kojima se donose odluke.

1. Sigurnost i suzbijanje terorizma

Glavni je cilj poboljšanje sigurnosti svih europskih i libanonskih građana. Libanon i EU nastaviti će s reformama i jačanjem sigurnosnog sektora razvijanjem institucijskih kapaciteta dionika u području sigurnosti, uključujući snage reda, strukture upravljanja sigurnošću, nadzorna tijela i pravosuđe uz potpuno poštovanje ljudskih prava i demokratskih normi.

Napadi koje je izveo Daesh jasno upućuju na to da su Europa i Libanon suočeni sa zajedničkom prijetnjom terorizma. Naši naponi bit će usmjereni na uspostavljanje širokog partnerstva u području sigurnosti i borbe protiv terorizma. Plan koji su dogovorili Libanon i EU nakon Dijaloga o borbi protiv terorizma od 26. siječnja 2016. rezultirat će jačom i kvalitativno konkretnom suradnjom na suzbijanju terorističkih organizacija koje je takvima označilo Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda (VSUN). Područja suradnje uključuju pravosuđe i kazneni progon, suzbijanje financiranja terorizma, upravljanje granicama, sigurnost zračnih luka i civilnog zračnog prometa te suzbijanje nasilnog ekstremizma. S tim će ciljem EU aktivno mobilizirati sve svoje odgovarajuće alate, instrumente i sposobnosti namijenjene prioritetnim trećim zemljama koje su suočene s ozbiljnim terorističkim prijetnjama.

(¹) Svjetska banka na svojoj je konferenciji od 13. siječnja 2016. procijenila da je libanonski trošak zbog sirijske krize, uključujući izbjeglice, veći od 5,6 milijardi USD za 2015., a ukupni trošak u razdoblju 2012. – 2015. više od 13,1 milijarde USD.

Libanon i EU zajedno će razvijati koordinirani nacionalni pristup suzbijanju terorističkih prijetnji. Libanon će, uz potporu EU-a, razvijati svoju Protuterorističku strategiju, a to uključuje i doprinos stručnjaka iz država članica EU-a, Europol, Cepola, FRONTEX-a i Eurojusta. Ishod će biti strategija u kojoj će se odraziti jedinstven doprinos koji svaka od grana libanonske Vlade može dati u suzbijanju terorizma i nasilnog ekstremizma.

2. Upravljanje i vladavina prava

Za postizanje stabilnosti u Libanonu potreban je napredak u području dobrog upravljanja i vladavine prava. EU će surađivati s Libanom radi postizanja sljedećeg:

- razvoja projekata suradnje u području izgradnje institucijskih kapaciteta u okviru libanonske strategije za reformu javne uprave,
- promicanja zajedničkih vrijednosti demokracije i vladavine prava, što uključuje dobro upravljanje te transparentne, stabilne i djelotvorne institucije, zaštitu slobode govora i neovisnost medija,
- nastavak reformi kojima se jačaju djelotvornost i neovisnost pravosudnog sustava te čiji je cilj učinkovitiji javni sektor. Jačanje borbe protiv korupcije, koja otežava rast i gospodarski razvoj, ostaje temelj za postizanje rezultata svih Prioriteta partnerstva.

Reforma izbornog zakonodavstva i izbornog okvira iznimno je važna za modernizaciju zemlje. Libanon prihvaća spremnost koju je EU izrazio u pogledu potpore izornoj reformi u Libanonu i poboljšanja upravljanja na lokalnoj razini. Za održivi razvoj potrebno je i promicati ljudska prava, uključujući i zaštitu marginaliziranih skupina stanovništva.

3. Poticanje rasta i prilika za zapošljavanje

a) Jedinice lokalne samouprave:

Napori za jačanje otpornosti zajednica bit će prioritet. Ekonomske razlike u Libanonu uništavaju razvojni potencijal zemlje te su prijetnja njezinoj stabilnosti. Posebna će pozornost biti usmjerena na zapostavljena područja, uključujući jačanje lokalne samouprave, saveza jedinica lokalne samouprave i lokalnih tijela te jačanje organizacija civilnog društva, s ciljem poboljšanja upravljanja na lokalnoj razini. Pojačano sudjelovanje žena i mladih podupirat će se s ciljem poticanja uključivog pristupa održivom rastu. To uključuje i poboljšanje pružanja usluga kao što su zdravstvene usluge i ulaganja u lokalne infrastrukturne projekte. Jedinice lokalne samouprave ozbiljno su opterećene naglim rastom broja stanovnika s obzirom na to da sada moraju osiguravati osnovne usluge i zadovoljavati osnovne potrebe sirijskog i domaćeg stanovništva, što dovodi do opadanja kvalitete pruženih usluga.

b) Privatna ulaganja:

Poduzet će se napori za revitaliziranje libanonskog gospodarstva koji će biti usmjereni na stvaranje dobrih prilika za zapošljavanje za sve i na širok, uključiv rast uz pomoć pojačanih privatnih ulaganja. Gospodarstvo također ima iznimno važnu ulogu u libanonskim nastojanjima za ublažavanje posljedica sirijske krize. Stoga je poželjno raditi na otklanjanju libanonskih makroekonomskih neravnoteža i fiskalnih osjetljivih točaka uz neophodne reforme koje će stvoriti put prema brzom održivom rastu.

Rast zaposlenosti diljem zemlje pomoći će u jačanju povjerenja u vladu i javne institucije te u jačanju socijalne kohezije. Rastuće formalno gospodarstvo stvorit će potrebne javne prihode za potporu pružanju javnih usluga te će jačati legitimnost javnih institucija. Povećana konkurentnost i diversifikacija, u kombinaciji s aktivnim privatnim sektorom, pojačat će otpornost nacionalnog gospodarstva, a time i stvaranje radnih mjesta u skladu s libanonskim zakonima i propisima te tako smanjiti sektaške i društvene napetosti. To je moguće postići širokim angažmanom poslovnog sektora i stanovništva, uključujući libanonsku dijasporu, u području gospodarskih aktivnosti temeljenih na inovacijama i znanju te otvaranjem dobrih radnih mjesta koja stvaraju korist za sve. Provedbom obveza iz Pakta EU-a i Libanona osigurat će se dodatne prilike za razvoj zemlje.

c) Infrastruktura:

Libanon i EU razmotrit će mogućnost korištenja financiranja pod povoljnim uvjetima za razvoj infrastrukture od iznimne važnosti s ciljem povećanja produktivnosti sektora visokog prioriteta. Zajednički će se istražiti i mogućnost uključivanja međunarodnih financijskih institucija (MFI) radi uvođenja novih metoda financiranja, uključujući posebna bespovratna sredstva, nefinancijsku pomoć i povlaštene zajmove. Posebni će napor biti uložen u uključivanje organizacija iz privatnog sektora koje bi mogle biti zainteresirane za iskorištavanje mogućnosti koje pružaju europski financijski instrumenti. Cilj je podupirati razvoj infrastrukture od iznimne važnosti kao što su elektroenergetska infrastruktura, vodna infrastruktura, gospodarenje otpadom i prometna infrastruktura, te osigurati prioritetnu potporu proizvodnim sektorima. Također će se, u skladu s potrebama, razmotriti i pružanje ciljane financijske pomoći, uključujući i proračunsku pomoć. Osim toga, Libanon očekuje i uspostavu posebnih mehanizama EU-a za ublažavanje rizika povezanih s velikim ulagačkim programima. EU i Libanon surađivat će u postizanju uvjeta za provedbu konkretnih financijskih intervencija, osobito onih iz Europe, radi potpore ključnim infrastrukturnim projektima i, prema potrebi, aktiviranja raznih financijskih instrumenata EU-a.

Navedeni planovi djelovanja podložni su bliskom savjetovanju s ciljem ostvarivanja konkretnih rezultata.

d) Trgovina/Poljoprivreda/Industrija:

Libanon i EU žele ojačati i međusobne trgovinske odnose. Stoga će Libanon i EU osnovati **zajedničku radnu skupinu** koja će se redovito sastajati i čiji će cilj biti daljnje poticanje trgovine i smanjivanje postojećih carinskih barijera u prometu roba i usluga. Ta radna skupina započet će se sastajati u najkraćem mogućem roku.

Postoji obostran interes za razvoj trgovinskih odnosa jačanjem konkurentnosti industrijskih proizvoda, sektora usluga te poljoprivrednog i prehrambenog sektora, a to uključuje i poboljšanje standarda kvalitete libanonskih poljoprivrednih proizvoda, uz uključivanje razumijevanja pojmova održive potrošnje i proizvodnje.

Radom u tom području pridonijet će se i ublažavanju posljedica sirijske krize na trgovinu i promicanju ulaganja u radno intenzivne sektore kao što su poljoprivreda i industrija. Prilike koje se otvaraju Sporazumom o pridruživanju treba temeljito optimizirati s ciljem osiguravanja koristi za obje strane te će stoga biti uloženi dodatni naponi za daljnje olakšavanje pristupa libanonskih proizvoda tržištu EU-a i drugih zemalja. Uvest će se i pojačana suradnja i tehnička pomoć u području sanitarnih i fitosanitarnih standarda, uključujući uz suradnju s libanonskim privatnim sektorom, radi primjerenog rješavanja tih pitanja. Tako će Libanon moći povećati izvoz svojih poljoprivrednih proizvoda te postići najveće koristi od postojećih prilika za pristup tržištu, što uključuje i ostvarivanje poljoprivrednih carinskih kvota iz Sporazuma o pridruživanju.

EU će i dalje poticati i podupirati Libanon u njegovu putu prema članstvu u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) i prema uspješnom sudjelovanju u Sporazumu iz Agadira.

e) Sigurnost opskrbe energijom, klimatska politika i očuvanje prirodnih resursa:

Pridavanje povećane pozornosti okolišu učinkovitim korištenjem energije i obnovljivih izvora energije, gospodarenjem otpadom i vodama te očuvanjem prirodnih resursa može se povećati turistički potencijal zemlje, očuvati nacionalno bogatstvo i smanjiti izloženost stanovništva bolestima i zdravstvenim opasnostima. Suradnja i partnerstva u području istraživanja i inovacija mogu imati ključnu ulogu u tim područjima povećavajući potencijal za integrirano i učinkovito gospodarenje prirodnim resursima pomoću povezanog pristupa.

Objе strane žele ostvariti potencijal suradnje u području energetike. Energetskim bi se dijalogom mogla osigurati sredstva za jačanje suradnje u području energije, uključujući i istraživanje i eksploataciju u naftnom i plinskom sektoru te s tim povezane mogućnosti na moru. U skladu s Pariškim sporazumom donesenim tijekom Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (UNFCCC), EU i Libanon razmotrit će mogućnosti pojačane suradnje u provedbi libanonskog Planiranog nacionalno utvrđenog doprinosa (INDC). Zamjena duga za očuvanje prirode može se razmotriti s ciljem smanjenja opterećenja javnog duga te poboljšanja mjera očuvanja prirodnih resursa.

4. Migracije i mobilnost

Libanon i EU pregovaraju o zajedničkoj deklaraciji o pokretanju Partnerstva za mobilnost koje je pokrenuto u okviru dijaloga o migracijama, mobilnosti i sigurnosti, a stranke će se dogovoriti i o prilogu u kojem će detaljno biti određene konkretne prioritetne mjere za postizanje ciljeva novog Partnerstva za mobilnost.

Obje će strane nastojati ojačati suradnju u području migracija i mobilnosti u okviru Partnerstva za mobilnost EU-a i Libanona, koje predstavlja dugoročni okvir za jačanje kapaciteta Libanona za upravljanje zakonitim i nezakonitim migracijama, pri čemu će se uzeti u obzir interesi Libanona kao zemlje domaćina, specifičan libanonski kontekst i ograničeni resursi te veliko opterećenje pod kojim se nalazi od početka sirijske krize.

Libanon i EU nastoje unaprijediti suradnju u raznim područjima uz razumijevanje da se pitanje migracija i mobilnosti treba rješavati na sveobuhvatan način te da se svakom cilju Partnerstva za mobilnost treba pristupiti na jednak način. Potpuna i djelotvorna provedba od temeljne je važnosti za suradnju Libanona i EU-a u tom području. Među ostalim, to uključuje jačanje dobro vođene mobilnosti Libanonaca i građana EU-a na teritoriju obje strane, jačanje kapaciteta za upravljanje migracijskim tokovima, jačanje kapaciteta za upravljanje granicama, jačanje dijaloga o pitanjima povezanim s međunarodnom zaštitom, pri čemu će se raspravljati o obostranim interesima, te, kao najvažnije pitanje, osiguravanje daljnjeg jačanja poveznice između migracija i razvoja kao i jasne vidljivosti tih rezultata među libanonskim stanovništvom.

5. Mehanizmi za dijalog i međusobnu koordinaciju

Opći okvir za suradnju Libanona i EU-a jest Sporazum o pridruživanju, koji je stupio na snagu 2006. Bit će potrebno racionalizirati i optimizirati provedbu Sporazuma o pridruživanju, što uključuje detaljno promišljanje o dijalozima i zasjedanjima pododbora koji se održavaju. Grupiranjem pododbora na osnovi manjeg broja tematskih sastanaka omogućit će se napredak suradnje u prioritetnim područjima. Istodobno, moguće je i organiziranje šireg formata dijaloga koji uključuje civilno društvo te nedržavne dionike.

Obje stranke spremne su na produbljivanje političkog dijaloga, uključujući i pojačanim angažmanom u sferi vanjske politike. Načini za podizanje razine suradnje i savjetovanja s libanonskim Ministarstvom vanjskih poslova i emigranata (glavna kontaktna točka za ESP) razmotrit će se uzimajući u obzir načelno stajalište EU-a kojim se podupiru suverenitet, teritorijalna cjelovitost, pluralizam i uključiva stabilnost Libanona.

Obje će strane uspostaviti koordinacijske mehanizme za redovito preispitivanje i nadzor provedbe prioriteta partnerstva te pakta s ciljem osiguravanja suodgovornosti, transparentnosti i obostrano korisne provedbe.

PAKT EU-A I LIBANONA

Prilog Prioritetima partnerstva

Uvod

S obzirom na revidiranu Europsku susjedsku politiku (ESP) i u skladu s onim što je najavljeno na konferenciji u Londonu pod nazivom „Potpora Siriji i regiji”, održanoj u veljači 2016., EU predlaže sveobuhvatni paket potpore koji se sastoji od različitih političkih elemenata iz nadležnosti EU-a. U ovom se dokumentu utvrđuju neke zajednički dogovorene mjere koje obje strane namjeravaju provesti u dobroj vjeri i ne dovodeći u pitanje vlastite pravne okvire. Ni jedna mjera poduzeta u okviru ovog Pakta neće biti u štetu libanonskog naroda te će biti u skladu s odredbama libanonskog Ustava, zakona i ostalih propisa.

Paktom EU-a i Libanona, čija se provedba usmjerava na temelju Prioriteta partnerstva, određuju se prioritetne mjere za potporu stabilizaciji zemlje. Prioritetne mjere temeljit će se na prioritetima koje je utvrdila libanonska vlada, među ostalim u svojoj izjavi o namjeri predstavljenoj na konferenciji u Londonu i u Libanonskom planu za odgovor na krizu. Kao najvažnije, Paktom EU-a i Libanona ojačat će se suradnja libanonske vlade i EU-a u razdoblju 2016. – 2020. Mehanizam preispitivanja napretka u provedbi Pakta temeljit će se, među ostalim, na političkim dijalozima u okviru Sporazuma o pridruživanju EU-a i Libanona.

Prioritetne aktivnosti Pakta financirat će se dodatnim sredstvima koja se EU na konferenciji u Londonu obvezao dodijeliti za Libanon, uključujući najmanje 400 milijuna EUR koji će biti dodijeljeni za 2016. i 2017., kao i dodatna financijska sredstva koja će EU staviti na raspolaganje u preostalim godinama određenima za provedbu ovog dokumenta. Tim financijskim sredstvima financirat će se programi provedeni u suradnji s partnerima kao što su državna tijela, savezi jedinica lokalne samouprave, jedinice lokalne samouprave, agencije država članica EU-a, nevladine organizacije i međunarodne organizacije. Potpora državi i privatnom sektoru može se prema potrebi osigurati i spajanjem bespovratnih sredstava EU-a sa zajmovima koje su odobrile europske financijske institucije ili financijske institucije država članica EU-a i u partnerstvu s ostalim međunarodnim financijskim institucijama, a radi smanjivanja rizika i radi poboljšanja uvjeta pod kojima se zajmovi odobravaju.

Središnji ciljevi Pakta EU-a i Libanona jesu osiguravanje primjerene i sigurne okoline za izbjeglice ⁽¹⁾ i raseljene osobe iz Sirije tijekom njihova privremenog boravka u Libanonu te istodobno osiguravanje stvaranja povoljnih okolnosti za Libanon, zajednice domaćine i za ugrožene društvene skupine. Tako se omogućava da potrebe, uključujući humanitarne potrebe, budu zadovoljene na djelotvoran, dostojanstven i pošten način. Taj je pristup potrebno uključiti u širi kontekst jačanja otpornosti libanonskog nacionalnog gospodarstva, infrastrukture i ulaganja u projekte kojima se otvaraju radna mjesta.

EU se obvezuje na usklađivanje svojih intervencija s prethodno navedenim širokim pristupom, na posebnu obzirnost u odnosu na razvojne potrebe Libanona te po potrebi na povećanje humanitarne pomoći. Na temelju tog pristupa i s ciljem olakšavanja privremenog boravka u Libanonu sirijskim državljanima izbjeglicima s područja ratom zahvaćene Sirije, Libanon se obvezuje na nastavak traženja, u skladu s libanonskim zakonima, načina za olakšavanje i pojednostavnjenje propisa koji uređuju boravak tih osoba, uključujući povremeno odricanje od naplate boravišnih pristojbi te pojednostavnjenje zahtjeva o dokumentaciji kao što je „obveza o izbjegavanju rada”, s ciljem olakšavanja njihova pristupa tržištu rada u sektorima u kojima ne predstavljaju izravnu konkurenciju Libanoncima, kao što su poljoprivreda, građevinski sektor i ostali radno intenzivni sektori.

S tim ciljem Libanon uz potporu UNHCR-a namjerava preuzeti potpunu administrativnu odgovornost za upravljanje sirijskom krizom radi osiguravanja učinkovitog i transparentnog upravljačkog okvira kojim se uzima u obzir da su određivanje statusa i registracija glavne odgovornosti države domaćina, u suradnji s odgovarajućim agencijama UN-a.

Ovaj Pakt provodi se u bliskoj redovitoj koordinaciji između dviju strana, u skladu s koordinacijskim mehanizmom koji su određen u Prioritetima partnerstva

⁽¹⁾ Ništa u ovom dokumentu ne dovodi u pitanje stav Libanona da sirijske državljane koji su pobjegli iz Sirije nakon 2011. smatra raseljenim osobama, niti ograničava strateški cilj Libanona da radi na smanjivanju broja takvih osoba, prvenstveno radi postizanja njihova sigurnog i potpunog povratka u Siriju bez pribjegavanja metodama prisilnog povratka.

1. Jačanje stabilnosti:

Sigurnost i suzbijanje terorizma

Obveze EU-a	Obveze Libanona
a) Aktivno podupirati provedbu protuterorističkog plana pružanjem tehničke pomoći te financijske i nefinancijske potpore. b) Pružati tehničku pomoć i financijsku potporu u suzbijanju kriminalnih aktivnosti, uključujući borbu protiv krijumčarenja te trgovine ljudima, drogom i oružjem. c) Jačati Integrirano upravljanje granicama podupiranjem rada četiri granične službe. d) Podupirati suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma. e) Podupirati sprečavanje sukoba i posredovanje te intervencije s ciljem suzbijanja nasilnog ekstremizma i ublažavanja napetosti. f) Jačati suradnju i potporu sigurnosti zračnog prometa.	i. Poboljšati koordinaciju rada sigurnosnih službi, uključujući i agencije odgovorne za nadzor granice. ii. Podupirati operativne aktivnosti Međuresornog odbora za suzbijanje terorizma, osnovanog 26. svibnja 2016. iii. Izraditi i provesti sveobuhvatnu integriranu protuterorističku strategiju u skladu s odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a. iv. Dogovoriti strategiju za Integrirano upravljanje granicama (IUG), uključujući pojačanu koordinaciju libanonskih sigurnosnih agencija i suradnju unutar odgovarajućih programa EU-a. v. Jačati suradnju u području sigurnosti i zaštite zračnog prometa.

2. Upravljanje i vladavina prava

a) Ojačati ključne demokratske funkcije (tj. izborni sustav, parlamentarni nadzor, koordinacija među institucijama, antikorupcijska tijela). b) Podupirati modernizaciju pravosudnog sustava, uključujući poboljšanje pristupa pravosuđu, uspostavljanje neovisnog i funkcionalnog pravosudnog sustava te jačanje kapaciteta dionika sustava kaznenog pravosuđa, uključujući izgradnju institucijskih kapaciteta radi osiguravanja usklađenosti s međunarodnim obvezama u području ljudskih prava. c) Jačati potporu lokalnim tijelima putem razvojnih programa u prioritetnim regijama, koje će se utvrditi u suradnji s libanonskim nadležnim tijelima. d) Pružati potporu civilnom društvu financiranjem inicijativa nevladinih organizacija, u skladu s libanonskim zakonima, za projekte u području socijalnog, kulturnog i gospodarskog razvoja, promicanja ljudskih prava, demokracije i načela dobrog upravljanja. e) Osigurati financijsku i tehničku potporu za izgradnju institucijskih kapaciteta u okviru libanonske strategije za reformu javne uprave.	i. Raditi na smanjenju trajanja pritvora te na poboljšanju upravljanja u zatvorskom sustavu. ii. Promicati sudjelovanje civilnog društva u javnom donošenju odluka. iii. Jačati strukture lokalne samouprave: a. dodjeljivanjem potrebnih financijskih sredstava jedinicama lokalne samouprave u skladu s odredbama primjenjivog prava; b. povećanjem sudjelovanja lokalnih tijela i saveza jedinica lokalne samouprave u savjetovanju o potrebama lokalnih zajednica i nedostacima usluga; iv. Razvijati Centre za socijalni razvoj u partnerstvu s radnicima, pružateljima usluga i nevladinim organizacijama, uključujući rano otkrivanje ugrožene djece.
--	--

3. Poticanje rasta i prilika za zapošljavanje

a) Jačati potporu razvoju privatnog sektora, s fokusom na sektore s većim multiplikacijskim učincima u odnosu na zapošljavanje, uključujući poticanje kulture poduzetništva i inovacija. b) Jačati suradnju i tehničku pomoć u području sanitarnih i fitosanitarnih standarda te u području standarda kvalitete i marketinga. c) Jačati suradnju i pružati pomoć privatnom sektoru u ostvarivanju koristi od postojećeg pristupa tržištu EU-a, uključujući poboljšanjem međunarodne konkurentnosti libanonskih proizvoda i proizvođača, te koristiti dostupne načine olakšavanja pristupa tržištu EU-a za libanonske proizvode. Stoga će EU sudjelovati u radu zajedničke radne skupine radi daljnjeg poticanja trgovanja i smanjivanja postojećih nekarinskih prepreka u prometu roba i usluga. d) Podupirati Libanon na putu članstva u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO). e) Libanonu pružati odgovarajuću tehničku pomoć i pomoć za izgradnju kapaciteta potrebnih za daljnji razvoj uslužnog sektora (financijske usluge, kreativne industrije, moda, audiovizualne industrije, informacijska tehnologija, telekomunikacije) u skladu s prioritetima zemlje. f) Podupirati Libanon u ostvarivanju prednosti koje proizlaze iz njegova pristupanja Sporazumu iz Agadira. g) U kontekstu aktualnog procesa pristupanja Libanona Europskoj banci za obnovu i razvoj, podupirati donošenje odluke o punopravnom članstvu Libanona. Podupirati i povećanje ukupnih poslova pozajmljivanja Europske investicijske banke Libanonu, u skladu s njezinim ovlastima za vanjsko kreditiranje. Poticati angažman s drugim međunarodnim financijskim institucijama radi potpore financiranju pod povoljnim uvjetima za ulaganja u infrastrukturu i radi stvaranja ozračja u kojem bi se troškovi pozajmljivanja mogli sniziti. h) Pojačati financijsku i nefinancijsku potporu za prijelaz na korištenje energije iz obnovljivih izvora, što uključuje postrojenja, izgradnju kapaciteta, istraživanja i inovacije te mjere za uštedu energije na razini jedinica lokalne samouprave i saveza jedinica lokalne samouprave. i) Istražiti prilike za pojačanu energetske suradnju i razmjenu stručnog tehničkog znanja, prema potrebi, uključujući i naftni i plinski sektor.	I. Poduzeti mjere za jačanje zakonskog, regulatornog, institucijskog i administrativnog kapaciteta za kvalitetnu infrastrukturu, za poboljšanje poslovnog i investicijskog okruženja te za provedbu nužnih reformi u cilju rješavanja libanonskih makroekonomskih neravnoteža i fiskalnih osjetljivih točaka. II. Jačati kapacitet za izradu javnih politika i upravljanje javnim financijama u javnim institucijama te na središnjoj i lokalnoj razini. III. Donijeti politiku promicanja izvoza. IV. Provoditi pregovore za buduće pristupanja Libanona WTO-u. V. Utvrditi izazove u trgovini uslugama i raditi na njihovom uklanjanju. VI. Aktivno sudjelovati u radu tajništva utvrđenog Sporazumom iz Agadira. VII. Kada je primjereno, surađivati s odgovarajućim međunarodnim financijskim institucijama radi osiguravanja financiranja pod povoljnim uvjetima. VIII. Osmisliti i provesti strategiju za energetske sektor, uzimajući u obzir postojeće obveze u energetske sektoru, definirane u „Dokumentu o javnoj politici u elektroenergetskom sektoru” iz 2010. Posebno preispitati postojeći tarifni sustav, riješiti problem niske naplativosti potraživanja i visokih proizvodnih troškova te proširiti kapacitet za proizvodnju energije.

j) Razmotriti uvođenje novih programa tehničkog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te programa namijenjenih sektoru malih i srednjih poduzeća s ciljem otvaranja radnih mjesta, posebno za mlade i za ugrožene skupine, kako za Libanonce, tako i za Sirijce. k) Pojačati potporu postojećem planu za osiguranje obrazovanja svakom djetetu (RACE). l) Nastaviti podupirati kvalitetu obrazovanja i pristup obrazovanju, kao i neformalno obrazovanje. m) Podupirati Nacionalni plan za zaštitu djece i žena u Libanonu te osoba s invaliditetom. n) Podupirati sveobuhvatni program za osnaživanje mladih i žena. o) Podupirati libanonsku vladu u njenom suočavanju s trenutačnom humanitarnom krizom. Pojačati potporu najugroženijim skupinama Libanonaca i izbjeglicama. p) Graditi kapacitete libanonskog civilnog društva i organizacija u lokalnim zajednicama, osobito u njihovoj potpori svim ranjivim skupinama stanovništva u Libanonu. q) Olakšati pristup programima EU-a koji se odnose na visoko obrazovanje i istraživanje za sve sirijske i palestinske izbjeglice koji za to ispunjavaju uvjete, kao i za Libanonce iz zajednica domaćina.	IX. Dovršiti akreditaciju programa postojećih Centara za osposobljavanje te provesti akcijski plan za tehničko strukovno obrazovanje i osposobljavanje (TVET). X. Osigurati pristup ugrožene djece kvalitetnoj okolini za učenje, uključujući i povećanje kapaciteta za apsorpciju obrazovnog sustava i s tim povezane zemljopisne pokrivenosti. XI. Osigurati postizanje pune operativnosti Školskog sustava upravljanja informacijama, koji financira EU. XII. Dovršiti politiku za neformalno obrazovanje, čiji je cilj premostiti jaz između formalnog i neformalnog obrazovanja i koja bi se temeljila na postojećim programima ubrzanog učenja. XIII. Poboljšati mehanizme zaštite i upućivanja djece. XIV. U skladu s libanonskim zakonodavstvom, olakšati registraciju međunarodnih nevladinih organizacija u Libanonu te prema potrebi izdavanje potrebnih radnih viza i boravišnih dozvola za zaposlenike međunarodnih nevladinih organizacija.
r) Ojačati mrežu centara primarne zdravstvene zaštite u partnerstvu s libanonskim i međunarodnim nevladinim organizacijama. s) Promicati pristup primarnoj i sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti za ugrožene skupine Libanonaca i Sirijaca.	XV. Nastaviti razvijati i učvršćivati javni zdravstveni sustav na održiv način. XVI. U skladu s libanonskim zakonodavstvom, promicati dostupnost zdravstvenih usluga za sve. XVII. Promicati izravan pristup bolnicama za hitne slučajeve i poboljšavati kontrolu kvalitete u bolnicama. XVIII. Promicati jednako postupanje u smislu pristupa nužnim lijekovima ako su dostupna financijska sredstva donatora.
t) Osigurati financijska sredstva za aktivnosti povezane s vodom, sanitarnim uvjetima i higijenom (WASH). u) Vodovodna i kanalizacijska infrastruktura financirat će se bilateralnom pomoći i spajanjem (pomoć uz zajmove). v) Potpora infrastrukturnim projektima u najzapostavljenijim područjima zemlje razmatrat će se na temelju prioriteta koje odredi libanonska vlada.	XIX. Integrirati ulaganja u infrastrukturu u Glavne planove (postojeće i/ili one koji su u pripremi). XX. Ukloniti postojeće prepreke i koristiti se dobrom praksom stečenom u uspješnim vodoopskrbnim/kanalizacijskim projektima. XXI. Jačati institucije nadležne za područja energetike i vodoopskrbe. XXII. Uložiti napor u provedbu Zakonika o vodi i podupirati održiv tarifni model.

4. Migracije i mobilnost

Zajednički ciljevi EU-a i Libanona

Nakon što Partnerstvo za mobilnost bude zaključeno, EU i Libanon u potpunosti će provesti zajedničke političke obveze dogovorene u okviru njega te sve mjere iz pripadajućeg priloga, u skladu sa sljedećim prioritetima koji su ondje utvrđeni:

- promicanje i olakšavanje dobro vođene legalne migracije i mobilnosti,
 - jačanje kapaciteta odgovarajućih libanonskih tijela radi upravljanja granicama i sprečavanja ilegalnih migracija,
 - jačanje poveznice između migracija i razvoja te
 - jačanje dijaloga i suradnje u pitanjima koja se odnose na izbjeglice, omogućavajući pritom temeljitu raspravu o problematičnim pitanjima.
-